

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg yn ogystal â Saesneg.

This document is available in Welsh as well as English.

Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

1 Cyflwyniad

- 1.1 Mae Cod Darbodus 2021 gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol lunio strategaeth gyfalaf i ddangos bod penderfyniadau ar wariant cyfalaf a buddsoddi yn cael eu gwneud yn unol â'r canlyniadau dymunol ac yn ystyried stiwardiaeth, gwerth am arian, darbodusrwydd, cynaliadwyedd a fforddiadwyedd.
- 1.2 Mae'r strategaeth gyfalaf hon yn nodi'r egwyddorion sy'n sail i'r gwaith o lunio blaenraglen gyfalaf y Comisiynydd Heddlu a Throseddu (y Comisiynydd). Mae'n cynnig trosolwg lefel uchel o sut mae gwariant cyfalaf, ariannu cyfalaf a gweithgarwch rheoli'r trysorlys yn cyfrannu at gyflawni canlyniadau dymunol. Mae hefyd yn rhoi trosolwg o'r trefniadau llywodraethu ar gyfer cymeradwyo a monitro gwariant cyfalaf, yn amlinellu sut y rheolir risgiau cysylltiedig ac yn ystyried y goblygiadau ar gyfer cynaliadwyedd ariannol yn y dyfodol.
- 1.3 Ceir manylion y blaenoriaethau ar gyfer plismona yn yr ardal leol yn y Cynllun Heddlu a Throseddu. Mae'r ddogfen hon yn cael ei llunio gan y Comisiynydd mewn ymgynghoriad â'r Prif Gwnstabl. Mae'r blaenoriaethau'n ystyried barn pobl a phartneriaid lleol, yn ogystal â blaenoriaethau'r Comisiynydd yn ei rinwedd fel y cynrychiolydd etholedig. Cyhoeddodd y Comisiynydd ei Gynllun Heddlu a Throseddu newydd ym mis Rhagfyr 2021, a bydd y blaenoriaethau canlynol yn sail i bob agwedd ar waith cyflawni gweithredol a sefydliadol, ac yn ganolog iddynt:
- Mae dioddefwyr yn cael eu cefnogi.
 - Mae niwed yn cael ei atal.
 - Mae ein system gyfiawnder yn fwy effeithiol.
- 1.4 Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl hefyd yn ystyried y Gofynion Plismona Strategol a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Cartref. Mae'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am gefnogi'r Comisiynydd i gyflawni'r blaenoriaethau a nodir yn y Cynllun Heddlu a Throseddu ac mae wedi datblygu Cynllun Cyflawni ar gyfer yr Heddlu a Throseddu i gefnogi'r Cynllun Heddlu a Throseddu. Mae ei waith cyflawni gweithredol, ei fframweithiau monitro perfformiad a'i benderfyniadau ariannu yn canolbwyntio ar y blaenoriaethau hyn. Bydd pum egwyddor gyflawni allweddol yn cefnogi'r Cynllun Heddlu a Throseddu:
- Sicrhau gwerth am arian
 - Ymgysylltu â'r cyhoedd
 - Cydweithio
 - Cefnogi dioddefwyr

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

- Arweinyddiaeth gadarn
- 1.5 Mae'r strategaeth gyfalaf yn offeryn i gefnogi gwaith cynllunio a dull corfforaethol o weithio ar draws y ddwy gorfforaeth unigol, gan helpu i sicrhau bod asedau'n cael eu defnyddio a'u rheoli'n dda. Mae'r strategaeth gyfalaf yn dangos sut rydym yn blaenoriaethu, monitro, darparu a gwerthuso ein rhaglen gyfalaf gan ddefnyddio egwyddorion sylfaenol methodoleg y prosiect.
- 1.6 Yn ddaearyddol, ardal Dyfed-Powys yw'r ardal heddlu fwyaf yng Nghymru a Lloegr, ac mae'n cwmpasu dros hanner arwynebedd Cymru. Mae'n cael ei heffeithio'n arbennig gan yr heriau sy'n gysylltiedig â phlismona ardal wledig, sy'n cynnwys dau borthladd sylweddol, y gosodiadau mawr yn

Aberdaugleddau a diwydiant twristiaeth bywiog. Mae asedau cyfalaf, boed y rheini'n orsafoedd heddlu, tai heddlu, mastiau radio, cerbydau neu dechnoleg gwybodaeth ac offer gweithredol arall, yn chwarae rhan hanfodol o safbwynt darparu gwasanaethau plismona ar draws yr ardal ac o ran cyflawni blaenoriaethau'r Cynllun Heddlu a Throsedd.

2 Partneriaethau allweddol

- 2.1 Wrth gyflawni pob elfen o'r strategaeth, mae'r Comisiynydd yn bwriadu rhoi ystyriaeth briodol i'r agenda cydweithio parhaus a bydd yn achub ar bob cyfle i ymgysylltu â heddluoedd cyfagos ac awdurdodau cyfansoddol eraill wrth ddatblygu strategaethau i fynd i'r afael â phroblemau cyffredin. Mae'r strategaeth gyfalaf hon yn ystyried yr angen parhaus i fuddsoddi yn y meysydd blaenoriaeth allweddol hyn gan weithio gyda phartneriaid yn y dyfodol.

3. Cynaliadwyedd ariannol

- 3.1 Ers blynyddoedd lawer, mae Heddlu Dyfed-Powys wedi elwa ar lefelau sylweddol o gronfeydd cyfalaf wrth gefn sydd wedi'u hategu gan werthu adeiladau gweithredol neu dai heddlu.
- 3.2 Mae'r cronfeydd wrth gefn hyn wedi bod yn sail i fuddsoddiad cyfalaf yn hanesyddol, ond yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae'r sefyllfa'n symud i ffwrdd o ddefnyddio cronfeydd wrth gefn i sefyllfa o gyllido naill ai drwy gyllid refeniw uniongyrchol neu fenthycia. Mae hyn felly yn ychwanegu pwysau ar y gyllideb refeniw ac, o ganlyniad, ar braesept y dreth gyngor. Rhaid nodi hefyd fod hyn yn digwydd yn ystod cyfnod parhaus o bwysau refeniw, cynnydd yn y galw ac ansicrwydd ariannol.
- 3.3 Felly'r dull strategol yw buddsoddi mewn seilwaith craidd nawr, a fydd nid yn unig yn cynnig gwelliannau cyffredinol i wasanaethau i'r cyhoedd, ond hefyd yn gwneud y mwyaf o arbedion refeniw i'r dyfodol, drwy ddefnyddio personél yr heddlu mewn ffordd fwy effeithlon a symudol, sef datblygiad a hwylusir gan welliannau i systemau technoleg gwybodaeth a chyfathrebu a seilwaith craidd arall, er enghraifft fflyd cerbydau cysylltiedig ac asedau adeiladau.

84

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

- 3.4 Bydd buddsoddiadau cyfalaf hefyd yn ystyried ac yn cael eu dylanwadu gan weledigaethau cenedlaethol ar gyfer plismona, y gofyniad plismona strategol a blaenoriaethau rhanbarthol a lleol.
- 3.5 Bydd pob cynnig prosiect ac achos busnes ar gyfer buddsoddiadau cyfalaf yn canolbwyntio'n glir iawn ar wireddu buddion busnes o safbwynt ariannol a hefyd o bersbectif anariannol, a fydd yn darparu sylfaen gadarn ar gyfer llywio penderfyniadau hollbwysig.

4 Cynaliadwyedd amgylcheddol a datgarboneiddio

- 4.1 Yn 2019, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Argyfwng Hinsawdd i Gymru, i helpu i sbarduno mwy o gamau i fynd i'r afael â her y newid yn yr hinsawdd. Atgyfnerthodd Llywodraeth Cymru yr uchelgais i'r sector cyhoeddus yng Nghymru fod yn garbon niwtral erbyn 2030 a chyhoeddodd yr adroddiad 'Ffyniant i Bawb: Cymru Carbon Isel' (2019), yn nodi 100 o bolisiâu a chynigion i ddatgarboneiddio Cymru. Mae'r strategaeth hon yn rhoi fframwaith i heddluoedd Cymru ar gyfer blaenoriaethu ac yn cefnogi cynllun gweithredu clir y gellir ei gyflawni'n lleol a/neu ar y cyd erbyn 2030 a'r tu

hwnt, ac yn ceisio cyflwyno cyfres o ymyriadau a mesurau gwella cynlluniedig.

- 4.2 Fel rhan o ddull Cymru gyfan, mae Heddlu Dyfed-Powys wedi ymrwymo'n llwyr i chwarae ei ran, wedi datblygu strategaeth sy'n nodi'r uchelgais ar gyfer datgarboneiddio ac wedi ymrwymo i ddatblygu gwasanaeth heddlu cynaliadwy yn y dyfodol, dros yr hirdymor. Er mwyn cyflawni carbon sero net, bydd angen trawsnewid y systemau sy'n rhan o asgwrn cefn ein gweithrediadau yn llwyr, gan gynnwys trafndiaeth, defnydd ynni, caffael nwyddau a gwasanaethau a'r amgylchedd adeiledig.
- 4.3 Mae Heddlu Dyfed-Powys yn ymwybodol iawn o'i rwymedigaethau mewn perthynas â chynaliadwyedd amgylcheddol, a bydd yr ystyriaethau hyn yn rhan annatod o'r holl gynigion buddsoddi cyfalaf.

5 Y rhaglen gyfalaf

- 5.1 Mae asedau'n hanfodol i'r gwaith o ddarparu gwasanaethau effeithlon, a dylid eu rheoli a'u cynnal yn dda. Mae'r strategaeth gyfalaf yn seiliedig ar strategaethau ar gyfer rheoli ystadau, technoleg gwybodaeth a chyfathrebu ac amnewid cerbydau, sy'n darparu'r manylion ar gyfer hirhoedledd yr eitemau hyn a'r cylchoedd adnewyddu optimwm ar eu cyfer.
- 5.2 Mae'r rhaglen gyfalaf a'r cyllid sy'n cwmpasu'r sefyllfa ddiwygiedig ar gyfer y cyfnod rhwng 2022/23 a 2027/28 wedi'u crynhoi isod:

85

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

Tabl 1 – Y rhaglen gyfalaf 2022/23 – 2027/28

Capital Programme	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	Total
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Land and Buildings	15,610	11,199	16,351	12,839	2,411	2,366	60,775
Vehicles	1,918	1,280	2,014	1,680	1,875	1,834	10,600
IT and Other Strategic Spending	5,097	5,754	3,260	4,668	5,705	4,291	28,774
Capital Expenditure	22,625	18,233	21,624	19,187	9,991	8,491	100,151
Grant Funding	-203	-50	-50	-70	0	0	-373
Borrowing	-15,610	-11,199	-17,962	-15,354	-3,749	-2,249	-66,123
Contributions from Revenue Account	-2,948	-2,306	-2,675	-3,711	-6,192	-6,192	-24,024
Capital Receipts	-50	-400	-500	-50	-50	-50	-1,100
Earmarked Reserves	-3,814	-4,514	-204	0	0	0	-8,532
Capital Financing	-22,625	-18,233	-21,624	-19,187	-9,991	-8,491	-100,151

- 5.3 Mae gwaith wedi parhau, drwy'r Grŵp Cynllun Ariannol Tymor Canolig a'r Bwrdd Cyllid a Strategaeth, i ystyried gofynion ariannol a buddsoddi dros gyfnod hwy o amser. Er ei bod yn cynnwys nifer o dybiaethau ac ansicrwydd, mae'r strategaeth gyfalaf hon yn cynnwys rhaglen gyfalaf, a ddangosir yn Atodiad G, sydd wedi'i hymestyn i gwmpasu cyfnod o ddeng mlynedd. Bydd y rhaglen hon yn cael ei hadolygu wrth i'r sefyllfa ddod yn

fwy eglur ac yn flynyddol, fel rhan o'r broses ffurfiol o osod y gyllideb a'r praesept.

6 Ystadau

- 6.1 Mae gan y Comisiynydd strategaeth ystadau sy'n rhoi arweiniad a chyfeiriad clir ynghylch y gofynion strategol a gweithredol o ran ystadau ar gyfer Heddlu Dyfed-Powys yn y dyfodol ac yn egluro'r sefyllfa o ran dyrannu'r gyllideb a gofynion buddsoddi yn y dyfodol.
- 6.2 Nod y strategaeth hon yw'r canlynol:
- Creu ystad effeithlon, addas i'r diben a chynaliadwy sy'n darparu gwerth am arian ac yn hwyluso ffyrdd hyblyg o weithio yn unol â'r Cynllun Heddlu a Throsedd.
 - Darparu ystad sy'n darparu lefel briodol o ddiogelwch i swyddogion, staff a gwybodaeth.
 - Darparu gwasanaeth gweladwy a hygyrch sy'n hwyluso gwaith amlasiantaeth ac yn hyrwyddo plismona gweladwy.

86

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

- 6.3 Y prif ffocws fydd y canlynol:
- Buddsoddi yn y portffolio, yn ôl yr angen, er mwyn cynnal effeithiolrwydd gweithredol llawn.
 - Gwerthu eiddo gwag a segur.
 - Adeiladu dalfa a gorsaf newydd Sir Gaerfyrddin yn Nafen, Llanelli.
 - Cydgrynhoi a chydweithio ag aelodau'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol a phartneriaid.
 - Cyflwyno cyfleuster newydd Aberhonddu er mwyn darparu cyfleuster plismona a dalfa cydweithredol yn Ne Powys.
 - Dod i gytundeb ar ddyfodol adeiladau y gallai fod angen buddsoddiad mawr arnynt neu eu hadnewyddu er mwyn iddynt barhau i wasanaethu anghenion y gymuned.
- 6.4 Mae trefniadau llywodraethu mewn perthynas ag ystadau wedi cael eu hadolygu ac wedi parhau i gryfhau yn ystod 2022/23. Mae hyn wedi sicrhau bod yr holl randdeiliaid yn cael eu cynrychioli'n well a bod y cysylltiad cynhenid rhwng gofynion gweithredol a darpariaeth ystadau yn cyd-fynd â'i gilydd yn well er mwyn cefnogi gwasanaethau plismona.
- 6.5 Bydd yr holl fuddsoddiadau a phenderfyniadau arfaethedig yn cael eu hasesu gan ystyried y meini prawf canlynol:
- Lleoliad: Yn addas i'r diben yn weithredol.
 - Statws o ran ymwneud â'r cyhoedd: Ymwneud â chwsmeriaid.
 - Cyflwr cyffredinol yr eiddo a'r baich ariannol.
- 6.6 Mae'r Grŵp Ystadau Strategol yn parhau i ddefnyddio'r meini prawf asesu seiliedig ar risg ar gyfer prosiectau i hwyluso'r gwaith o flaenoriaethu buddsoddiadau cyfalaf yn unol â'r meini prawf fforddiadwyedd ariannol canlynol:
- Risg i effeithiolrwydd gweithredol (gan gynnwys gweithio'n gallach).
 - Risg o beidio â bodloni gofyniad deddfwriaethol neu statudol, gan gynnwys achrediad y Sefydliad Safonau Rhyngwladol (ISO).

- Risg i ffabrig/system adeiladau, sy'n cynyddu costau gyda goblygiadau hirdymor.
- Risg i enw da'r heddlu a'r Comisiynydd (gan gynnwys trefniadau partneriaeth).
- Risg i iechyd a diogelwch.
- Risg i ddiogelwch y safle.

6.7 Mae'r gofyniad am ddalfa a chyfleusterau gwell yn Sir Gaerfyrddin wedi bod yn hanfodol bwysig i'r ddarpariaeth plismona yn ardal Dyfed-Powys. Mae'r prosiect hwn wedi bod yn mynd rhagddo ers nifer o flynyddoedd ac mae wedi wynebu nifer o heriau ar hyd y ffordd. Mae'r prosiect yn ceisio darparu cyfadeilad â 18 cell, gyda swyddfeydd ategol a chyfleusterau gorsaf heddlu,

87

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

ar gyrion Llanelli. Dechreuodd cam adeiladu'r prosiect ym mis Hydref 2021 pan ddechreuodd y gwaith o glirio'r tir a gwaith sefydlogi, ac o ganlyniad i ddatblygiadau sylweddol dros y flwyddyn ddiwethaf, mae'r prif strwythur, y seilwaith allanol, y parwydydd mewnol a'r seilwaith cychwynnol eisoes yn eu lle. Disgwylir i'r prosiect gostio tuag £18.6 miliwn ac mae'n parhau i fod o fewn terfynau'r cynllun ariannol ac o fewn y gwerth a gymeradwywyd yn y gyllideb. Bwriedir cwblhau'r adeilad ganol mis Mai 2023, a'i feddiannu yn fuan wedyn. Mae trefniadau llywodraethu ffurfiol ar gyfer y prosiect yn parhau i fod yn weithredol o dan gyfarwyddyd y Cyfarwyddwr Cyllid.

6.8 Mae gwaith adnewyddu a buddsoddi sylweddol wedi digwydd dros y blynyddoedd diwethaf er mwyn mynd i'r afael â rhaglen sylweddol o waith arolygu cyflwr ar draws yr ystad, ond mae maint a dirywiad cynhenid yr ystad yn golygu bod angen buddsoddi'n barhaus ar draws y pedair sir.

6.9 Mae'r arolwg cyflwr blaenorol wedi helpu i lywio'r Strategaeth Ystadau o ran penderfynu pa eiddo i'w cadw a lle mae angen cynllunio symudiadau a newid swyddfeydd yn y dyfodol i fodloni gofynion gweithredol. Mae strategaeth eiddo'r dyfodol, ynghyd â gwaith dadansoddi data'r heddlu ar y galw yn sgil troseddu, yn flaenoriaeth i'r sefydliad. Bydd y gwaith hwn yn rhoi eglurder ynglŷn â'r lleoliadau gorau ar gyfer canolfannau plismona, o safbwynt gweithredol, a bydd yn pennu cyfeiriad ar gyfer cyfleoedd cydweithio yn y dyfodol, gan leihau costau refeniw lle credir bod atebion eraill yn hyfyw o ran yr ystadau, ac yn ategu gwaith plismona yn y dyfodol mewn ffordd fwy effeithiol na'r ystad bresennol. Mae Strategaeth Ystadau Sir Benfro yn faes ffocws allweddol, a chaiff ei hadolygu'n fanylach yn ystod y flwyddyn i ddod. Bydd y strategaeth hon yn pennu goblygiadau cyfalaf a refeniw posibl yn y dyfodol, yn unol â chyflwr cyfredol yr ystad.

6.10 Yn unol ag anghenion plismona gweithredol fesul safle, mae'r heddlu wedi cytuno ar y gofynion plismona daearyddol ar draws pob tiriogaeth. Roedd y broses hon yn cynnwys data strwythuredig ar batrymau troseddu, amserlenni ymateb, costau rhedeg yr ystad, a chyflwr yr ystad. Bydd y gofynion hyn yn cael eu hadolygu gan y swyddogaeth ystadau a'r tîm Llywodraethu, a bydd dyfodol pob ased sy'n cyd-fynd â gweithgareddau cydweithio yn cael ei bennu a'i ddilysu ar sail gofynion buddsoddi yn y dyfodol.

- 6.11 Oherwydd bod cyflwr y cyfleuster presennol yn Aberhonddu yn dirywio, mae cyllid o £7.8 miliwn wedi'i gynnwys ar gyfer codi adeilad newydd posibl. Cadarnhaodd arolwg cyflwr ymwithiol llawn ei fod yn gost-effeithiol codi adeilad newydd yn hytrach nag adnewyddu'r adeilad presennol, ymchwiliwyd i opsiynau eraill ac rydym ar hyn o bryd yn datblygu cyfleuster cydweithredol gyda phartneriaid, gyda'r posibilrwydd o feddiannu adeilad

88

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

swyddfa presennol lle bydd dalfa a chyfleuster cynnal a chadw cerbydau yn cael ei adeiladu. Mae'r gofynion gweithredol wedi cael eu hadolygu'n feirniadol ac rydym wedi asesu bod angen ôl troed llawer llai yn Aberhonddu. Er y gallai hyn oedi'r gwaith cynllunio, o ystyried maint y buddsoddiad, mae sicrhau bod yr holl opsiynau wedi bod yn destun diwydrwydd dyladwy llawn, a datblygu'r ateb mwyaf cost-effeithiol ac addas ar gyfer y dyfodol yn hollbwysig i bawb sy'n rhan o'r prosiect. Mae amseriad cyflwyno'r cynllun yn cael ei gadarnhau ar hyn o bryd, ond rhagwelir y bydd ar draws blyneddoddedd ariannol 2023/24 a 2024/25.

- 6.12 Nodwyd y gofyniad am gyfleuster hyfforddiant ar gyfer arfau tanio i gefnogi Cyd-uned Arfau Tanio cydweithredol heddluoedd De Cymru yn ystod 2018/19. Barnwyd nad yw'r cyfleuster presennol yn addas i'r diben, a bod angen cyfleuster newydd i ddiwallu'r anghenion hyfforddiant helaeth iawn a bodloni'r gofynion cyfreithiol ar gyfer swyddogion arfau tanio. Mae cryn drafod wedi digwydd rhwng y Comisiynwyr a'r heddluoedd, gydag achos busnes llawn yn cael ei lunio i ystyried ystod o opsiynau a lleoliadau posibl ar gyfer cyfleuster newydd. Ymgwymerwyd â diwydrwydd dyladwy helaeth, ac mae trafodaethau ar brynu tir wedi'u cwblhau. Mae cyfanswm costau o tua £56 miliwn wedi'u nodi, y mae £15.1 miliwn ohono'n gyfran Heddlu Dyfed-Powys o'r costau a broffiliwyd dros y tair blynedd ariannol nesaf. Mae effeithiau pandemig COVID-19 ar y cynllun o ran prisio deunyddiau, ynghyd ag oedi wrth brynu tir, wedi cael effaith ar gynnydd. Bu cynnydd sylweddol yng nghostau'r cynllun, a briodolir i'r uchod, oherwydd y cynnydd mewn chwyddiant a gwaith adfer tir a chyfyngiadau ecolegol sy'n ymwneud â'r safle.
- 6.13 Yn ogystal â'r datblygiadau mawr hyn, cynhelir rhaglen asesu risg barhaus ar gyfer gwaith cynnal a chadw adweithiol a gwaith cynnal a chadw wedi'i gynllunio. Mae'r broses o flaenoriaethu gwaith yn cael ei hadolygu ar sail ffactorau risg sy'n cyd-fynd â chyflwr yr adeiladwaith, a'r meddiannwr, gofynion deddfwriaethol ac ystyriaethau parhad busnes, sy'n llywio'r broses o wneud penderfyniadau a phennu amserlenni. Mae arolygon cyflwr wedi'u cynnal yn flaenorol ar draws yr ystad gyfan, gan bennu lefel y buddsoddiad sydd ei angen ym mhob lleoliad fesul elfen isadeiledd. Mae'r gwaith o uwchraddio dalfeydd yn cael ei gyflawni fesul cam ar sail risg a chamau unioni fel y nodwyd yn ystod archwiliadau Arolygiaeth Cwnstabiliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi (HMICFRS) a safonau canllaw cenedlaethol ar gyfer dylunio dalfeydd.

- 6.14 Mae hefyd yn werth nodi bod achrediad y Sefydliad Safonau Rhyngwladol ar gyfer cyfleusterau cymorth gwyddonol wedi denu buddsoddiad cyfalaf. Mae hyn er mwyn sicrhau bod cyfleusterau sy'n addas i'r diben ac yn

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

cydymffurfio yn arwain at gynnal safonau cydymffurfio a phlisma gweithredol.

- 6.15 Mae'r gyllideb gyfalaf yn ategu cyllideb refeniw ganolog ar gyfer gwaith adeiladu cylchol a mawr wedi'i gynllunio, sydd wedi'i raglennu ar sail risg a strategaethau ar gyfer y dyfodol fesul adeilad. Mae adnoddau refeniw hefyd yn cael eu cadw a'u rheoli'n lleol ar gyfer atgyweiriadau ar raddfa lai a mentrau / rhaglenni cynnal a chadw. Mae buddsoddiad wedi'i flaenoriaethu o fewn y rhaglen gyfalaf er mwyn cyflawni arbedion effeithlonrwydd a sicrhau gostyngiadau mewn gwariant refeniw o fewn yr ystad lle bo modd.
- 6.16 Mae gwasgfeydd ariannol sylweddol ar gyfleustodau ac ardrethi wedi effeithio ar waith rheoli a gosod y gyllideb yn ystod y flwyddyn ac i'r dyfodol, ac mae'r broses o ganolbwyntio ar hyn yn parhau wrth i ni ymchwilio i gyfleoedd i gynhyrchu incwm a rhagor o fentrau arbed arian er mwyn lliniaru cymaint o gostau â phosibl i'r sefydliad.
- 6.17 Mae'r sefydliad yn parhau i ymgorffori ffyrdd ystwyth ac effeithlon o weithio. Bydd y dull hwn yn achosi rhagor o oblygiadau tymor hwy i'r ystad ac o ran technoleg gwybodaeth, ac mae'n bosibl y bydd angen rhywfaint o fuddsoddiad ymlaen llaw i hwyluso'r gwaith o sicrhau arbedion effeithlonrwydd dros y tymor hwy. Lle bo hynny'n ofynnol, mae asesiadau o'r rhain wedi'u cynnwys gyda'r rhaglen gyfalaf.
- 6.18 Sefydlwyd Grŵp Cynaliadwyedd yn ystod 2019, y mae ei gylch gorchwyl yn cynnwys ceisio archwilio cyfleoedd i hybu cynaliadwyedd a manteisio arnynt i'r eithaf. Mae'r gwaith hwn wedi parhau yn ystod 2021/22, ac mae strategaeth a chronfa adnoddau ar draws Cymru gyfan yn cael eu defnyddio i ddarparu dull a chyfeiriad unedig cenedlaethol, sy'n cyd-fynd â mentrau a chyfeiriad BlueLight Commercial. Mae'r flaenraglen gyfalaf yn cynnwys darpariaeth ar gyfer nifer o fentrau, a fydd, yn ogystal ag ystyried ystyriaethau amgylcheddol a chynaliadwy, hefyd yn ceisio cyflawni arbedion effeithlonrwydd ariannol ac effeithlonrwydd cynaliadwyedd. Hyd yn hyn, mae'r Cynllun Datgarboneiddio ar gyfer safle'r pencadlys yn parhau i gael ei weithredu drwy osod goleuadau LED, inswleiddiad gwell, rheolyddion gwresogi / amgylcheddol, a thechnoleg canfod presenoldeb. Ariannwyd hyn â grant gwerth £879,000 ac fe'i cyflawnwyd yn 2021/22. Rhagwelir y bydd arbedion o £90,000 y flwyddyn yn cael eu gwireddu mewn arbedion ynni.
- 6.19 Mae buddsoddi strwythuredig pellach i arbed dyrannu cyfalaf ar gyfer lleihau effaith amgylcheddol yr ystad yn parhau, ac mae hyn yn cyd-fynd â chynllun datgarboneiddio'r pencadlys ar safleoedd defnyddwyr mawr eraill, a chynllunnir dyraniadau ar gyfer cynlluniau tebyg yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig fesul safle. Bydd y rhain yn cael eu hasesu ar sail yr elw ar

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

y buddsoddiad a'r gallu i leihau ôl troed carbon yr heddlu, yn unol â'r uchelgais datgarboneiddio ehangach i gyrraedd sefyllfa sero net erbyn 2050. Ceisir cyllid grant lle bo modd i gyflawni cynlluniau o'r fath.

- 6.20 Dechreuodd y Contract Rheoli Cyfleusterau yn ystod gwanwyn 2019 ar dymor tair blynedd +1 +1. Cynhaliwyd adolygiad canol contract yn 2021, a gadarnhaodd bod y trefniadau a roddwyd ar waith wedi sicrhau cydymffurfedd statudol, ond nad oeddent yn cyflawni agweddau allweddol ar wasanaeth cwsmeriaid. Yn 2022/23, cynhaliwyd archwiliad pellach i'r gwaith o ddarparu gwasanaethau yn y dyfodol, yn unol â'r opsiwn i ymestyn y contract am flwyddyn arall. Daeth yr adolygiad hwn i'r casgliad y byddai'r contract yn dod i ben ganol 2023 ac y byddai'r gwasanaethau a ddarperir yn uniongyrchol, gyda chyflenwyr arbenigol llai yn gyfrifol am y ddarpariaeth yn y dyfodol. Mae'r tîm Rheoli Cyfleusterau Ystadau yn datblygu'r cam dadymgynnull ac ymgynnull ar hyn o bryd er mwyn sicrhau parhad y gwasanaeth, ac mae'r broses yn cael ei defnyddio i ddilysu cytundebau lefel gwasanaeth yn y dyfodol ar y cyd.

7 Fflyd

- 7.1 Mae gan yr heddlu ddealltwriaeth dda o'r galw am gerbydau'r fflyd drwy delemateg. Mae trefniadau ar waith i sicrhau bod cyfansoddiad y fflyd yn parhau i gyfateb i'r galw a'r gofyniad gweithredol esblygol drwy'r Grŵp Defnyddwyr Fflyd a'r Grŵp Rheoli Fflyd Strategol.
- 7.2 Gwelwyd gostyngiad sylweddol yn y milltiroedd a deithiwyd ar draws y fflyd yn ystod 2020/21, boed hynny gan gerbydau â marciau neu heb farciau wrth i'r heddlu ymdrin â'r pandemig. Er y disgwylir i'r milltiroedd yn ystod 2023/24 fod yn fwy nag yr oedd yn ystod 2020/21, rhagwelir gostyngiad o 10% yn y milltiroedd o gymharu â'r gwaelodliniau arferol o ganlyniad i nifer o fentrau.
- 7.3 Mae'r heddlu eisoes wedi defnyddio data telemateg i leihau maint y fflyd o 415 o gerbydau yn 2017/18 i 404 yn 2021/22, a rhagwelir y bydd 385 o gerbydau erbyn 2024 o ganlyniad i'r newidiadau, gan gynnwys y prosiect O'r Dechrau i'r Diwedd ac arferion gweithio'n gallach. Mae'r rhaglen gyfalaf deng mlynedd yn adlewyrchu'r gofynion amnewid yn llawn, ar sail ystyriaethau gwerth am arian ynglŷn ag amnewid cerbydau yn erbyn y costau o'u gwasanaethu.
- 7.4 Mae Heddlu Dyfed-Powys yn ymwybodol o'i rwymedigaethau o ran cynaliadwyedd ac mae wedi dechrau buddsoddi mewn cerbydau trydan a seilwaith gwefru. Mae gwaith pellach yn cael ei wneud ar y cyd â gwasanaethau BlueLight a phartneriaid eraill yn y sector cyhoeddus i

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

gwmpasu a chynllunio'r gofynion, yn enwedig mewn perthynas â niwtraliaeth carbon a rhoi'r gorau, yn raddol, i ddefnyddio gerbydau diesel.

Mae'r pedwar heddlu yng Nghymru wedi llunio "Strategaeth Cynaliadwyedd a Datgarboneiddio Cymru Gyfan yr Heddlu" sy'n gosod yr amcanion ar gyfer cerbydau a fflydoedd pob heddluoedd yng Nghymru. Mae amserlen wedi'i phennu mewn perthynas â'r polisi ac, yn ystod 2023, mae 20% o gerbydau anweithredol i fod yn rhai trydan, ac yn ystod 2024/25 disgwylir i 50% o'r cerbydau a gaffaelir fod yn gerbydau trydan hybrid plygio i mewn, o leiaf, neu'n gerbydau cwbl drydanol ar gyfer lleoliadau priodol. O 2026 ymlaen, disgwylir i bob cerbyd anweithredol fod yn rhai ag allyriadau isel iawn (cerbydau hybrid a/neu drydan).

- 7.5 Mae'r heddlu'n parhau i fanteisio ar gydweithio drwy system rheoli fflyd a rennir ar draws De Cymru, yn ogystal â bodloni gofynion gwasanaethu asiantaethau partner.

8 Technoleg Gwybodaeth

- 8.1 Daw Strategaeth Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu gyfredol yr heddlu i ben yn 2024. Mae'r strategaeth hon wedi bod yn fuddiol i'r heddlu ac wedi darparu cyfeiriad clir o ran nodau trawsnewid digidol uchelgeisiol yr heddlu a'r gwaith uwchraddio hanfodol i seilwaith TGCh sydd ei angen i ddarparu plattform cadarn, cydnerth sy'n gweithio'n dda, gyda mwy o gapasiti i gefnogi anghenion yr heddlu dros y cyfnod. Mae'r strategaeth yn parhau i nodi'r amcanion a'r prosiectau ar gyfer y flwyddyn i ddod. Yn ystod 2023, bydd angen adolygu strategaeth TGCh yr heddlu a llunio fersiwn newydd wedi'i diweddarau yn barod ar gyfer 2024, gan adeiladu ar y llwyddiannau a gyflawnwyd yn y strategaeth flaenorol, a nodi'n glir y dyheadau digidol a'r seilwaith ategol sydd eu hangen ar gyfer y pedair blynedd nesaf. Bydd angen iddi hefyd adlewyrchu'r newidiadau a gyflwynwyd gan y Prif Gwnstabl newydd ac ymgorffori nodau Strategaeth Digidol, Data a Thechnoleg Genedlaethol yr heddlu.

- 8.2 Mae gan yr heddlu hefyd Strategaeth Trawsnewid Digidol sy'n cwmpasu 2021-2026, gan ganolbwyntio ar fanteisio ar y manteision posibl sydd ar gael drwy ddefnyddio technoleg ddigidol newydd. Mae hyn wedi bod yn ffocws llawer o sylw oherwydd yr Adolygiad o'r Heddlu, lle ystyrir bod awtomeiddio ar ei wahanol weddau yn ddull realistig a phroffedig o gyflawni arbedion a chynyddu capasiti adnoddau. Hyd yn hyn, mae awtomeiddio prosesu robotig (RPA) wedi cael ei ddefnyddio'n llwyddiannus i awtomeiddio prosesau yn yr hwb agored i niwed, yn enwedig achosion domestig. Nodwyd 22 o brosesau eraill ar draws yr heddlu a bydd y rhain yn cael eu hystyried ar gyfer eu hawtomeiddio yn ystod 2023. Yn yr un modd, bydd y meysydd 'cymwysiadau pŵer' a 'phŵer awtomataidd' yn cael eu hecsbloetio ymhellach yn ystod 2023, gan geisio datblygu ein apiau ein hunain mewn

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

ffordd sydd wedi'i rheoli ac o dan ein rheolaeth, ond hefyd gan edrych ar yr hyn y mae heddluoedd eraill wedi'i wneud ac aildefnyddio'r syniadau hynny at ein dibenion ein hunain lle maent yn fanteisiol i'r busnes.

- 8.3 Byddwn yn ymuno â system NicheRMS Cydweithrediad Arfordir y Gorllewin ym mis Mai. Maent hefyd yn defnyddio awtomeiddio prosesu robotig i hwyluso'r gwaith o awtomeiddio nifer o brosesau Niche, a byddwn yn

cyfrannu'n ariannol at y cydweithrediad er mwyn i ni ymuno â'r gwaith awtomeiddio prosesu robotig hwn ac elwa arno. Mae hyn yn cynnwys y costau parhaus o gyflogi gweithwyr digidol, costau'r cymorth sydd ei angen i'w cynnal wrth symud ymlaen a hefyd y costau o gefnogi'r gwaith o ddatblygu prosesau awtomataidd yn y dyfodol.

- 8.4 Mae Brexit, COVID-19 a'r Rhyfel yn Wcráin wedi cael effaith ar ddiogelwch cyflenwad asedau technoleg gwybodaeth a chyfathrebu, ac mae hyn wedi arwain at oedi wrth gael rhywfaint o offer (e.e. methu â chynhyrchu digon o sglodion, a phrinder nwyon a deunyddiau hanfodol, y mae'n rhaid eu cael er mwyn gweithgynhyrchu offer technoleg gwybodaeth). Mae'n anodd cael gafael ar offer seilwaith – mae amseroedd arwain hir ar ddanfoniadau ac felly mae'n cael effaith ganlyniadol ar y gwaith o gyflawni rhai o'n prosiectau digidol. Mae popeth yn cael ei wneud i gyflymu'r sefyllfa ac mae cyflenwyr yn archwilio pa gynhyrchion eraill sydd ar gael, ond mae'n broblem fawr. Mae costau offer TGCh yn cynyddu hefyd, gyda phrisiau rhai cyflenwyr yn codi rhwng 10% ac 20%, a bydd hynny'n effeithio ar yr hyn y gellir ei brynu o fewn y gyllideb.
- 8.5 Mae'r strategaeth gyfalaf i'r dyfodol yn ystyried nifer o brosiectau TG strategol lleol a hefyd nifer o brosiectau ail-gaffael sy'n ymwneud â thechnolegau ac atebion TG sydd wedi cyrraedd diwedd contract, neu offer hanfodol sydd ar ddiwedd eu hoes. Mae'r prosiectau cyfalaf TG allweddol sydd wedi'u cynllunio ar gyfer y cyfnod 2023/24 fel a ganlyn:
- 8.5.1 Bwriedir rhoi NicheRMS ar waith ym mis Mai 2023 a gwnaed cynnydd sylweddol mewn llawer o feysydd megis y canlynol:
- Mae'r prosesau i ddod wedi'u cwblhau ac mae'r newidiadau angenrheidiol wedi mynd i Niche er mwyn iddynt ddarparu hyd at dri uwchraddiad cyn mynd yn fyw, a bydd yr ail uwchraddiad ar gael yn gynnar yn 2023 ar gyfer ei brofi. Dim ond mân newidiadau a ganiateir ar gyfer yr uwchraddiad terfynol, a dim ond os ydynt yn gwbl angenrheidiol er mwyn mynd yn fyw.
 - Mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud o ran ansawdd data / gweithgareddau dad-ddyblygu, a dim ond nifer bach sydd ar ôl i ymdrin â nhw.
 - Mae gwaith trosi ôl-gofnodion wedi'i gwblhau i raddau helaeth, ac mae profion ailadroddol ffurfiol a mireinio parhaus yn digwydd. Mae'r tîm yn

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

adolygu'r data a lwythir i Niche yn ofalus, gan sicrhau bod popeth fel y disgwylir iddynt fod a'n bod yn cydymffurfio â holl reolau busnes Niche.

- Mae'r heddlu wedi cytuno ar gynllun prosiect manwl ar gyfer mynd yn fyw gyda rhanbarth Arfordir y Gorllewin, ac mae Heddlu Dyfed-Powys wedi cael slot yn ystod mis Mai 2023 i lansio'r system. Mae gwaith cynllunio manwl yn digwydd ar y cyd â rhanddeiliaid allweddol, fel bod pawb yn gwbl ymwybodol o'r hyn a fydd yn digwydd ar y pwynt trosglwyddo a pha systemau fydd ar gael iddynt ar ôl i'r system fynd yn fyw.
- Mae hyfforddiant ffurfiol i staff wedi dechrau a bydd yn para nes bod y system yn fyw.
- Mae gwaith ymgynghori'n cael ei gynnal gyda rhanddeiliaid allanol allweddol fel Gwasanaeth Erlyn y Goron, y llysoedd, Cronfa Ddata Genedlaethol yr Heddlu ac ati i sicrhau bod pob un o'r meysydd hyn yn

wedi'ucwmpasu, bod rhyngwynebâu'n cael eu profi a bod popeth yn gweithio.

- 8.5.2 Mae'r prosiect System Rheoli Cysylltiadau newydd wedi symud i'r cam gweithredu. Mae tair elfen i'r system newydd, sef teleffoni brys, System Rheoli Cyfathrebu Integredig a Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid. Y bwriad yw darparu'r ateb fesul cam, gan sicrhau bod y gwasanaeth teleffoni brys a'r System Rheoli Cyfathrebu Integredig ar gael ac yn barod i fynd yn fyw ganol 2023. Er mwyn cyflawni hyn, bydd angen i'r cylchedau fod yn eu lle, ac rydym yn aros am ddyddiadau cwblhau. Mae'r elfen Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid wedi'i chynllunio ar gyfer chwarter 1 yn 2024. Bydd y system Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid newydd yn integreiddio â'r system Niche a'r system Sopra Steria Storm.
- 8.5.3 Mae gwaith wedi'i wneud fel rhan o ail-fuddsoddiad y Comisiynydd mewn darpariaeth teledu cylch cyfyng ar draws yr heddlu, ac mae camau un i dri wedi'u cwblhau. Mae dwy dref ar ôl, sef Arberth ac Aberaeron, a bwriedir i'r gwaith fod wedi'i gwblhau erbyn mis Ebrill 2023, pan fydd cyfnod o drosglwyddo i ganolfan gyfathrebu'r heddlu fel rhan o fusnes fel arfer.
- 8.5.4 Mae'r prosiect Gweithio'n Gallach yn cael ei gyflawni fesul cam, gyda rolau'n cael eu diffinio fel rhai sefydlog neu ystwyth, gan arwain at bennu'r offer technoleg gwybodaeth cywir ar gyfer pob rôl. Bydd y prosiect yn diffinio ardaloedd gweithio ystwyth ar draws yr heddlu ac yn pennu'r offer cywir sydd ei angen. Bydd hyn yn cynnwys nodi'r holl rolau y bydd angen i weithwyr ystwyth ddefnyddio gliniaduron i'w cyflawni, a sicrhau gwelliannau mewn technoleg / seilwaith er mwyn ymdopi â'r cynnydd. Mae'r rhaglen gyfalaf yn cynnwys darpariaeth ar gyfer gliniaduron a chyfrifiaduron bwrdd gwaith newydd.
- 8.5.5 Mae'r heddlu wedi caffael datrysiaid technegol fforensig digidol a fydd yn cael ei weithredu yn ystod 2023. Bydd yn darparu ffordd estynadwy a chynaliadwy o storio cyfryngau digidol i'r Uned Troseddau Digidol, gan ddiwallu anghenion y presennol a'r dyfodol, mewn ffordd sy'n

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

cydymffurfio, a hefyd gan sicrhau bod y cyflenwr dan gontract yn darparu ar gyfer y gofynion cynyddol o ran storio data.

- 8.5.6 Mae'r heddlu wedi gwneud ymrwymiad deng mlynedd i safoni platform y System Rheoli Tystiolaeth Ddigidol ar gyfer storio unrhyw dystiolaeth ddigidol, a bydd y cynllun i integreiddio â Niche yn darparu profiad diddor i'r swyddog. Bydd hyn yn gofyn am wariant cyfalaf ar gyfer y caledwedd sydd ei angen ar gyfer cynnal cyfweliadau digidol, camerâu mewn ceir a chamerâu corff.
- 8.5.7 Yn 2023, byddwn yn negodi contract newydd ar gyfer dyfeisiau amlffactor, yn unol â'r arbedion sydd eu hangen ar yr heddlu. Oherwydd COVID-19 a'r ffaith nad yw'r dyfeisiau presennol wedi cael llawer o ddefnydd, dylai fod yn bosibl ymestyn oes y dyfeisiau hyn ac, o'r herwydd, ni fydd angen adnewyddu llawer o'r cit presennol. Bydd angen amnewid dyfeisiau defnydd uchel, megis y dyfeisiau aml-ffactor yn y dalfeydd.
- 8.5.8 Prynwyd cronfa wrth gefn o liniaduron / cyfrifiaduron bwrdd gwaith ychwanegol er mwyn sicrhau y gellir lliniaru unrhyw fygythiadau i'r gadwyn gyflenwi cymaint ag y bo'n rhesymol gwneud hynny. Y gobaith

yw y bydd gennym ddigon ar gyfer gweddill 2022/23 a byddwn yn ceisio lleihau gwariant yn ystod 2023/24. Bwriedir defnyddio'r asedau am fwy o amser a lleihau'r gwariant yn y maes hwn cymaint â phosib.

8.5.9 Mae'r system wrth gefn bresennol yn dod i ddiwedd ei hoes, ac rydym yn ystyried rhoi system wrth gefn newydd yn ei lle yn ystod y flwyddyn ariannol hon oherwydd ei bod yn anochel y bydd costau'n codi gan 20% y flwyddyn nesaf. Mae'r atebion wrth gefn datblygedig modern diweddaraf yn cael eu hystyried, ac maent yn darparu ffyrdd o ddiogelu'r data rhag ymosodiadau meddalwedd wystlo ac yn ailgyflwyno copïau wrth gefn ar dapiau fel rhan o'r datrysiad, gan greu 'bwllch aer'.

8.6 Mae'r strategaeth gyfalaf i'r dyfodol yn ystyried rhaglenni gwaith cenedlaethol sy'n cael eu datblygu gan Gyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu a'r Swyddfa Gartref. Mae nifer o gynlluniau'n cael eu datblygu'n genedlaethol, gan gynnwys y canlynol:

8.6.1.1 Mae rhaglen Cronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith Genedlaethol wedi mabwysiadu dull newydd o gyflwyno system yn lle Cyfrifiadur Cenedlaethol yr Heddlu. Maent yn defnyddio dull sy'n canolbwyntio ar gynnyrch sy'n profi'n llwyddiannus iawn, ac mae'r heddluoedd yn ei hoffi'n fawr, ac maent yn gallu dylanwadu ar newidiadau i'r cynnyrch. Maent yn datblygu'r meysydd canlynol ar hyn o bryd ac, fel heddlu sy'n mabwysiadu datblygiadau yn gynnar, dylem weld y canlynol yn cael eu cyflawni yn ystod 2023/24:

- Gwasanaeth eiddo.
- Gwiriadau gyrwyr ar ymyl y ffordd.
- Gwiriadau cerbydau.

95

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

- Yn Eisiau ar Warant Llys – sef y cynnyrch cyntaf sy'n cael ei ddatblygu yn y parth "Unigolyn".

8.6.1.2 Rheoli Mynediad at Hunaniaeth Cenedlaethol (NIAM) – Mae'r heddlu'n gweithredu'r system NIAM i raddau helaeth a disgwylir iddi fynd yn fyw yn gynnar yn 2023. Bydd hyn yn ei gwneud yn bosibl i'r heddlu ddefnyddio gwasanaethau cenedlaethol newydd, megis y Gronfa Ddata Gorfodi'r Gyfraith Genedlaethol. Cyswllt Cyhoeddus Digidol – Mae gan yr Hafan Unigol Ar-lein fap ffordd gallu manwl ar gyfer y dyfodol sydd wedi'i gynllunio dros yr ychydig flynyddoedd nesaf, a fydd yn gofyn am gefnogaeth barhaus gan y sefydliad er mwyn sicrhau bod ein gwefan gyhoeddus yn datblygu'n unol â'r rhaglen genedlaethol ac yn cynnwys y datblygiadau diweddaraf.

8.6.1.3 Gwasanaeth Cenedlaethol Adnabod Rhifau Cerbydau yn Awtomatig – mae llawer o newid yn digwydd ar lefel genedlaethol ac mae hyn yn cael ei fonitro'n agos.

8.6.1.4 Mae'r Rhaglen Galluogi Genedlaethol bellach wedi dod i ben ac mae'r gwaith yn mynd rhagddo o dan y tri llinyn canlynol:

- Mae'r heddlu wedi cyflwyno Microsoft365 (M365) yn ehangach. Ar hyn o bryd, rydym yn y broses o gyflwyno swyddogaeth lawn MS Teams a Teams Voice. Mae hyn yn cynnwys dulliau cydymffurfio syml ar gyfer gofyn am westai a thîm, yn ogystal â datblygu trefniadau llywodraethu da ar gyfer rheoli gwybodaeth o ran rheoli a chadw ffeiliau gan sicrhau bod hyn yn cyd-fynd yn briodol â pholisïau cenedlaethol. Mae tîm y prosiect yn datblygu map ffordd ar gyfer cyflwyno rhagor o apiau M365.

- Rheoli Hunaniaeth a Mynediad – Mae Rheoli Hunaniaeth a Mynediad bellach wedi'i wreiddio ac mae gwaith yn mynd rhagddo gyda Heddlu De Cymru a Heddlu Gwent er mwyn cefnogi cydweithio ar draws y rhanbarth. Mae'r prosiect Connect wedi'i sefydlu sy'n nodi cwrpas a dyheadau clir ar gyfer y prosiect hwn ac mae'n cael ei lywio gan y Prif Gwnstabl Cynorthwyol ar gyfer Cydweithio.

- Y Ganolfan Fonitro Genedlaethol – Mae'r Ganolfan Fonitro Genedlaethol wedi bod yn weithredol ers peth amser ac mae'n gweithio'n dda, gan roi gwybod am faterion er mwyn i'r heddlu fynd i'r afael â nhw.

8.6.1.5 Mae Rhaglen Cyfathrebiadau Symudol y Rhwydwaith Gwasanaethau Brys yn cael ei hailosod eto ac mae lotiau'n cael eu hailbennu ar gyfer nifer o wasanaethau allweddol. Mae'r dyddiad cyflwyno ar gyfer y Rhwydwaith Gwasanaethau Brys yn llithro ymhellach i'r dde, heb unrhyw ddyddiadau cyflawni realistig y gellir eu rhagweld. Mae hyn wedi arwain at yr angen i ystyried cynaliadwyedd rhwydwaith Airwave, ar lefel genedlaethol, a'r ffordd orau o sicrhau ei fod yn parhau'n addas i'r diben tan 2026 a thu hwnt (tybir 2030). Mae hyn yn golygu y byddwn yn parhau i fod angen radios Airwave a therfynellau data symudol yn y dyfodol agos.

8.6.1.6 Mae'r terfynellau data symudol presennol yn dod i ddiwedd eu hoes, mae eu batris sefydlog yn diraddio ac nid ydynt yn para shifft lawn. Mae'r

96

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

heddlu'n buddsoddi mewn terfynellau data symudol newydd sydd â batris y gellir eu hamnewid ac sy'n rhatach.

8.6.1.7 O ran radios Airwave, mae'r heddlu'n parhau i brynu stoc o setiau cerbydau a setiau poced i'w hychwanegu at ein cronfa o ddyfeisiadau er mwyn ein hamddiffyn rhag llithriant yn rhaglen y Rhwydwaith Gwasanaethau Brys.

4 Gofynion cyfalaf ac adnoddau

4.1 Bu gostyngiad sylweddol yn y cyllid cyfalaf craidd a ddyrannwyd gan y Swyddfa Gartref dros y blynyddoedd diwethaf, a dim ond £85,000 a gawsom ar gyfer 2021/22. Cyhoeddodd y setliad ariannu ar gyfer 2023/24 y bydd yr holl gyllid cyfalaf a ddyrennir i Gomisiynwyr yn uniongyrchol yn dod i ben ac yn cael ei ailgyfeirio i brosiectau cenedlaethol. Mae'r erydiad hwn wedi gosod baich ychwanegol ar gyllidebau refeniw a rhaid codi cyllid cyfalaf drwy leihau cronfeydd cyfalaf wrth gefn, cynyddu cyfraniadau refeniw uniongyrchol o refeniw a benthyca darbodus, gan olygu bod beichiau ariannol ychwanegol hirdymor yn cael eu gosod ar y gyllideb refeniw o ran ariannu darpariaethau llog a lleiafswm refeniw.

4.2

4.3 Yn ogystal â'r amrywiaeth o ofynion buddsoddi ar gyfer seilwaith lleol a rhanbarthol hanfodol bwysig, mae beichiau ariannol hefyd yn deillio o nifer o brosiectau technoleg gwybodaeth cenedlaethol gorfodol sydd ar y cyfan, y tu allan i reolaeth Heddlu Dyfed-Powys. Mae'r prosiectau hyn yn parhau i achosi pryder o safbwynt oedi a chostau cynyddol, ac mae llawer o drafodaethau'n parhau rhwng Cymdeithas Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd, Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu a'r Swyddfa Gartref. Roedd adroddiad Cyflwr Plismona Arolygiaeth Cwnstabiliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi (HMICFRS) ar gyfer 2021 yn cynnwys sylwadau beirniadol penodol hefyd.

- 4.4 Fel rhan o'i drefniadau cynllunio integredig ar gyfer gwasanaethau a chyllid, mae'r Comisiynydd yn amcangyfrif lefel yr adnoddau cyfalaf sydd ar gael ar gyfer y blynyddoedd i ddod er mwyn llunio rhaglen gyfalaf i'r dyfodol.
- 4.5 Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl wedi blaenoriaethu buddsoddi yn y rhaglen gyfalaf tuag at gyflawni blaenoriaethau strategol, lleihau gwariant anorfod a thuag at feysydd sy'n lleihau gwariant refeniw yn y dyfodol, ac maent wedi llunio rhaglen gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer y cyfnod rhwng 2022/23 a 2027/28 gwerth cyfanswm o £100.151 miliwn.
- 4.6 Er mwyn bodloni gofynion buddsoddi cyfalaf yn y dyfodol a lliniaru'r ffaith bod cyllid grant cyfalaf yn dod i ben, mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig a'r rhaglen gyfalaf yn cynnwys trywydd cynyddol o gyfraniadau refeniw i gyfalaf ynghyd â benthycia darbodus allanol i gefnogi buddsoddiadau mewn seilwaith hanfodol.
- 4.7 Defnyddir lefel broffiliedig buddsoddiadau cyfalaf ac adnoddau allanol i asesu'r angen i fenthycia dros y tymor byr a'r tymor hir. Mae'r strategaeth

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

hefyd yn cyfrannu at yr ystyriaethau y mae'r Comisiynydd yn eu gwneud yn flynyddol wrth osod lefelau a dangosyddion benthycia darbodus, cynaliadwy a fforddiadwy.

- 4.8 Gall awdurdodau lleol, gan gynnwys yr heddlu, osod eu lefelau benthycia eu hunain ar sail eu hanghenion cyfalaf a'u gallu i ad-dalu benthyciadau. Bydd y lefelau'n cael eu gosod gan ddefnyddio'r dangosyddion a'r ffactorau a nodir yn y Cod Darbodus. Nid yw costau benthycia'n cael eu cefnogi gan y llywodraeth, felly mae angen i Heddlu Dyfed-Powys sicrhau ei fod yn gallu ariannu'r ad-daliadau. Mae Polisi Lleiafswm Darpariaeth Refeniw yr awdurdod yn nodi agwedd ddarbodus tuag at y swm a neilltuir ar gyfer ad-dalu dyledion. Mae'r rhain wedi'u nodi ar wahân o dan Strategaeth Rheoli'r Trysorlys, a gaiff ei hystyried a'i chymeradwyo gan y Cydbwyllgor Archwilio. Mae'r Cod yn nodi'n glir na ddylai'r awdurdod fenthycia i fuddsoddi'n bennaf er mwyn sicrhau enillion ariannol.
- 4.9 Yn ogystal â'u rhaglen gyfalaf eu hunain, mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn gweithio gyda phartneriaid eraill i sicrhau adnoddau cyfalaf a refeniw ychwanegol er mwyn hybu amcanion gweithio mewn partneriaeth, trawsnewid a chynaliadwyedd lle bynnag a phryd bynnag y bo modd. Ymdrinnir â'r rhain drwy brosesau cyflenwol.

5 Trefniadau llywodraethu

- 5.1 Fel y nodwyd, mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl wedi rhoi blaenoriaeth i'r rhaglen gyfalaf, ac maent yn gwerthuso gofynion mewn perthynas â blaenoriaethau strategol. Mae'r prosesau'n cydnabod maint a chymhlethdod amrywiol prosiectau cyfalaf ac yn ymgorffori dull cymesur o werthuso, monitro a gwerthuso prosiectau cyfalaf.
- 5.2 Mae'r Comisiynydd yn rheoli ei strategaeth gyfalaf yn weithredol drwy'r Bwrdd Plismona, sy'n goruchwyllo'r prosiectau newid mawr ar gyfer cyfalaf a refeniw fel ei gilydd. Yn ogystal, bydd y Bwrdd Cyllid a Strategaeth yn cefnogi gwaith cyflawni ac yn monitro risgiau rhaglenni penodol. Mae gwaith gweithredu manwl yn cael ei neilltuo i unigolion allweddol a'i oruchwyllo gan y Grŵp Ystadau Strategol, y Grŵp Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu Strategol a'r Grŵp Defnyddwyr Cerbydau Strategol neu fel rhan o waith

byrddau prosiect penodol, gan gynnwys y Grŵp Adeiladu Cyfalaf, a sefydlwyd i oruchwylio a llywodraethu cynlluniau cyfalaf mawr.

- 5.3 Rheolir prosiectau mawr yn unol ag arferion gorau rheoli prosiectau o ran cydymffurfio â methodoleg prosiect PRINCE 2. Mae cysylltiadau wedi'u sefydlu rhwng rheoli buddion ar brosiectau allweddol, cynllunio effeithlonrwydd a gwybodaeth am gostau.
- 5.4 Mae ffurflen cynnig prosiect wedi cael ei datblygu i gasglu ystyriaethau, risgiau, costau, amserlenni a buddion busnes ar gyfer prosiectau, a hynny mewn modd cyson ar draws y sefydliad. Bydd pob cynnig prosiect yn cael ei ystyried gan y Grŵp Adfer, Newid a Thrawsnewid.

98

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

- 5.5 Mae cynigion prosiectau cyfalaf yn cael eu hystyried a'u blaenoriaethu gan gyfeirio at achos busnes ac yn cael eu hystyried yn erbyn y ffactorau canlynol:
- Pwysigrwydd strategol – sut mae'r cais yn cefnogi blaenoriaethau'r Comisiynydd a blaenoriaethau cenedlaethol a rhanbarthol ehangach;
 - Y canlyniadau a gyflawnir a'r manteision a'r effeithiau penodol;
 - Cynaliadwyedd ariannol – a yw costau yn realistig, a lefel goblygiadau refeniw yn y dyfodol;
 - Cynaliadwyedd amgylcheddol;
 - Pa opsiynau sydd wedi cael eu hystyried;
 - Pa ffynonellau cyllid eraill a allai fod ar gael;
 - I ba raddau y mae'r cynigion yn cefnogi gweithio mewn partneriaeth.
- 5.6 O fewn y broses arfarnu, rhoddir sylw arbennig i gostau refeniw parhaus sy'n deillio o brosiectau cyfalaf. Mae pob cynnig cyfalaf posibl yn nodi costau refeniw parhaus ac yn ystyried sut y gellir eu bodloni. Mae costau refeniw sy'n deillio o gynlluniau cyfalaf, gan gynnwys unrhyw ofynion benthyca darbodus, yn cael eu cynnwys yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.
- 5.7 Yna, maent yn cael eu blaenoriaethu, yn seiliedig ar bedwar categori, a restrir isod yn nhrefn eu blaenoriaeth:
- Anorfod (atebolrwydd statudol, cytundebol neu arteithiol);
 - Blaenoriaeth gorfforaethol (yn ymwneud yn uniongyrchol â'r nodau corfforaethol a'r blaenoriaethau ar gyfer gwella);
 - Blaenoriaeth i'r gwasanaeth (cyflawni'r blaenoriaethau gwasanaeth a nodwyd);
 - Arall (ad-dalu, buddsoddi i arbed, sicrhau cyllid o ffynonellau allanol ac ati).
- 5.8 Dim ond os nodir adnoddau ychwanegol neu danwariant ar y rhaglen gyfalaf gymeradwy yn ystod y flwyddyn y gellir ystyried a chyflawni prosiectau blaenoriaeth is na ellir eu cyflawni gyda'r adnoddau sydd ar gael.
- 5.9 Adroddir ar gynnydd yn erbyn cynlluniau cyfalaf fel rhan o waith adrodd ariannol i'r Bwrdd Cyllid a Strategaeth, y Bwrdd Plismona, Bwrdd Gweithredol yr Heddlu ac yn chwarterol i'r Bwrdd Atebolrwydd Plismona. Mae prosiectau ac adroddiadau penodol yn cael eu hystyried gan y grwpiau llywodraethu priodol hefyd, sydd lefel yn is na'r byrddau hyn, h.y. y Grŵp Ystadau Strategol, y Grŵp Adeiladu Cyfalaf, y Grŵp TG Strategol a'r Grŵp Defnyddwyr Fflyd Strategol, a chaiff risgiau ac adroddiadau amlygu eu huwchgyfeirio drwy'r strwythur llywodraethu fel y bo'n briodol.
- 5.10 Ar ôl i'r rhaglen gyfalaf gael ei chymeradwyo, caiff rheolwr prosiect a chynrychiolydd defnyddwyr ei nodi ar gyfer pob prosiect cyfalaf. Mae

rheolwry prosiect yn gyfrifol am reoli gweithrediad y prosiect a chyflawni ei amcanion. Ar gyfer pob prosiect o fewn y rhaglen gyfalaf, nodir swyddog fel noddwr y prosiect.

- 5.11 Mae cynrychiolydd y defnyddwyr yn gyfrifol am gynrychioli defnyddwyr a chwsmeriaid ac am ddiffinio'r gofynion ansawdd. Mae'r ddwy rôl yn adlewyrchu egwyddorion sylfaenol methodoleg rheoli prosiect PRINCE 2.

Atodiad F – Rhaglen Gyfalaf a Strategaeth

100

Mae rheolwr y prosiect yn cynhyrchu cynllun prosiect i'w gymeradwyo. Adroddir ar gynnydd yn erbyn cynllun y prosiect i Fwrdd Rheoli'r Rhaglen a noddwr y prosiect.

- 5.12 Yn achos prosiectau cyfalaf mawr, ar ôl cwblhau prosiect, mae rheolwr y prosiect yn cwblhau adolygiad ôl-weithredu. Mae hyn yn cynnwys nodi ar ba gam y bydd yr adolygiad ôl-brosiect yn cael ei gynnal. Mae'r adroddiad ôl-weithredu yn cael ei adolygu gan y Grŵp Newid a Thrawsnewid a'i uwchgyfeirio i'r Bwrdd Plismona os oes angen.
- 5.13 Er mwyn gwerthuso llwyddiant a chanlyniadau gwirioneddol prosiectau cyfalaf, cynhelir adolygiad ôl-brosiect hefyd. Mae dyfnder yr adolygiad hwn yn gymesur â maint y prosiect a'r buddion a nodir yn y dogfennau cychwyn prosiect cychwynol.
- 5.14 Mewn gwirionedd, mae'r adolygiad hwn yn wriad o berfformiad yn erbyn y cynnig gwreiddiol. Mae'n canolbwyntio ar y canlyniadau a gyflawnwyd, i ba raddau y mae'r buddion a honnir yn cael eu gwireddu, y costau gwirioneddol – o ran referniw a chyfalaf, effaith cyllid arall a gweithio mewn partneriaeth. Yna, gall Heddlu Dyfed-Powys ddefnyddio'r wybodaeth hon i ddysgu gwersi a gwneud unrhyw welliannau a nodwyd wrth weithredu'r prosiect.

	Revised											Total
	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29	2029/30	2030/31	2031/32		£M
	£M	£M	£M	£M	£M	£M	£M	£M	£M	£M		£M
Land and Buildings	15.610	11.199	16.351	12.839	2.411	2.366	2.175	2.175	2.175	4.666		71.967
Fleet and Transportation	1.918	1.280	2.014	1.680	1.875	1.834	1.916	2.003	2.094	2.190		18.804
Infrastructure and Other Equipment	5.097	5.754	3.260	4.668	5.705	4.291	5.374	4.931	4.886	3.817		47.783
Total Capital Spending	22.625	18.233	21.624	19.187	9.991	8.491	9.465	9.109	9.156	10.673		138.555
Direct Revenue Financing	-2.948	-2.306	-2.675	-3.711	-6.192	-6.192	-6.192	-6.192	-6.192	-6.192		-48.790
Capital Receipts	-0.050	-0.400	-0.500	-0.050	-0.050	-0.050	-0.050	-0.050	-0.050	-0.050		-1.300
Grants and Contributions	-0.203	-0.050	-0.050	-0.070	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		-0.374
Borrowing	-15.610	-11.199	-17.962	-15.354	-3.749	-2.249	-3.224	-2.868	-2.914	-4.432		-79.560
Other and Reserves	-3.814	-4.279	-0.438	-0.001	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		-8.532

5.15	Caiff	Total Capital Financing	-22.625	-18.234	-21.624	-19.187	-9.991	-8.491	-9.465	-9.109	-9.156	-10.673	-138.555
------	-------	--------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------	-----------------

Ilwyddiant parhaus prosiectau ei fonitro drwy nifer o fecanweithiau megis adborth gan swyddogion, ymgynghoriadau cyhoeddus ac adborth gan gwsmeriaid.

6 Gwerthu asedau

6.1

Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn cydnabod yr angen i werthu asedau dros ben neu asedau sy'n anaddas er mwyn helpu i gyflawni nodau corfforaethol y sefydliad a chyflawni ei raglen gyfalaf, ac mae'r broses fanwl ar gyfer gwerthu asedau wedi'i chynnwys yn y Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol. Mae nifer o eiddo eisoes wedi'u gwerthu a bydd cynlluniau i farchnata eiddo pellach yn cael eu gwneud ar y cyd â chyflawni'r Strategaeth Ystadau yn unol â chyfrifoldebau ehangach y Comisiynydd.

7 Casgliad

8.1

Mae'r strategaeth gyfalaf hon yn ystyried pob agwedd ar reoli cyfalaf, yn nodi'r dulliau ar gyfer asesu prosiectau ac asedau cyfalaf ac yn amlinellu'r rhaglen gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer y cyfnod rhwng 2022/23 a 2027/28, gyda rhagolygon ehangach hyd at 2031/32. Dylid darllen y strategaeth ar y cyd â'r Strategaeth Ystadau, y Strategaeth Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu a'r Strategaeth Fflyd, y Strategaeth Cynaliadwyedd a Datgarboneiddio a Strategaeth Rheoli'r Trysorlys manwl, sy'n ymdrin â gofynion Cod Darbodus y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA).